

N:o 98.

Af herr **P. N. Bosson**, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående jordägares rätt till skörd af lingon och andra skogsbär.*

Med den framgång som egnahemsidéen numera vunnit och den hänförelse, hvarmed bildandet af småbruk omfattas, är nödigt på lagstiftningens område äfven stödja betingelserna för dessa fosterländska sträfvandens ytterligare framgång och bestånd. Till detta hör väsentligt att såväl söka leta fram nya förvärfskällor som äfven att taga vara på dem som förut finnas. Det är torpare, statdrängar, arbetare m. fl. som man vill söka göra bofasta, bereda hem och lycka för sig och familj.

Men dessa samhällsmedlemmar äro ju oftast mycket ringa bemedlade, så att när egnahemmet eller småbruket öfvertages, tillgångarna äro ganska mycket begränsade och därför en större eller mindre skuldbörda kommer att trycka det nya hemmet och dess innehafvare. En sträfvan som denne därför ifrigt måste egna sig åt är att fortast möjligt få denna börda lättad och aflyftad. Han måste träget arbeta natt och dag för att afvinna sin nyförvärfvade torfva skörd och äring, men äfven noga taga tillvara andra möjligheter som gifvas att af denna vinna en behöflig inkomst.

Bland sådana afsevärda möjligheter måste numera räknas lingonskörden. Dessa skogsbär hade förr nästan endast användning som tillskott i de torftiga hemmens små matförråd och för hemmansägaren ett ganska ringa värde, men ha numera, sedan de blifvit en betydande handels- och exportvara, stigit så betydligt i pris, att deras tillvaratagande tillför landet en inkomst af hundratusentals kronor. En småbrukare i våra skogsbygder kan därför genom lingonplockningen bereda sig ett ganska afsevärdt tillskott i sina begränsade inkomster.

Men nu är så, att lagen icke tillräckligt skyddar eganderätten i detta fall. Enligt gammal vana bedrifves rofplockning af dessa skogsbär i mycket stor skala icke endast af den mindre bemedlade befolkningen utan äfven af snikna, mera bemedlade. Det händer därför ofta att, när skogsägaren, småbrukaren, med hjälp af barn och maka, vill plocka sina bär, dessa, redan innan de äro mogna, tagits af bärplockande snyltgäster. Ja, det händer till och med att jordägaren blir afvisad från sin egen mark under påstående att andra ha bättre rätt till hans egendom. Ett sådant förhållande kan väl knappast vara riktigt eller i ringaste mån försvaras. En allmän klagan råder därför bland dessa skogsbygdens småbrukare öfver bristen på lagligt skydd för denna deras egendom, hvars skörd och däraf beredda inkomst de själfva så väl behöfva. De anse att då t. ex. jakt och fiske samt andra rättigheter jämte sådan egendom som: »ris, gren, näfver, bark, löf, bast, ollon och nötter» m. m., hvars värde ofta endast uppgår till en eller annan krona, är af lag skyddad, borde så mycket mera lingonskörden, som ofta för småbrukarna kan ha ett värde af flera hundra kronor, hafva lagligt skydd. En skrifvelse från Göinge häradernas småbrukareförening har föranledt denna min framställning.

Det kan ju tyckas som om en lag i denna del ungefär lik jaktstadgan lätt nog skulle kunna formuleras, men i anseende till så olika förhållanden i vårt vidsträckta land torde en utredning och ett lagförslag i ärendet vara behöfliga. Det är därför som jag på grund af de skäl jag anfört, hvartill flere skulle kunna läggas, tillåter mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, på hvad sätt, i hvilket omfång och på hvilka villkor en lag till skydd för skörden af lingon och andra skogsbär må kunna åvägbringas, samt därefter till Riksdagen inkomma med förslag härom.

Stockholm den 23 januari 1908.

Per N:son Bosson.

I motionen instämmer:

P. Nilsson, Bonarp.